

نقش تاب آوری معیشتی خانوارهای روستایی در مواجهه با مخاطرات طبیعی

نسیم خاوری^۱، رضوان قنبری موحد^۲ و مهدی رحیمیان^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان
(khavari98.nasim@gmail.com)

۲- استادیار، گروه توسعه روستایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

چکیده

مفهوم تاب آوری ارمغان تحول مدیریت مخاطرات دهه‌ی حاضر است. امروزه دیدگاه‌ها و نظریه‌های مدیریت سوانح و توسعه پایدار به دنبال ایجاد جوامع تاب آور در برابر مخاطرات طبیعی هستند. سوانح طبیعی مثل زلزله، خشکسالی، سیل و غیره به‌عنوان پدیده‌های اجتناب‌ناپذیری به حساب می‌آیند که همیشه خطری جدی برای توسعه به‌خصوص توسعه روستایی به شمار می‌روند. بنابراین جهت کاهش آسیب‌های ناشی از سوانح طبیعی باید ظرفیت و توان روستاها را برای مقابله با این حوادث بالا برد. این تحقیق یک مطالعه مروری است که از منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی مختلف استفاده شده و مقالات مرتبط و معتبر در رابطه با تاب آوری استخراج و مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند. بر اساس این تحقیق اکثر تحقیقات بر اهمیت ایجاد تعاریف عملیاتی تجربی تاب آوری، تأکید دارند. آن‌ها بیان می‌کنند که تاب آوری دارای ساختار پیچیده‌ای است که در آن افراد، خانواده‌ها، سازمان‌ها، برحسب شرایط مکانی و زمانی و همچنین سطح پیشرفت و فرهنگ، درجات متفاوتی از تاب آوری را تجربه می‌کنند. مهم‌ترین نتیجه کاربردی برآمده از پژوهش‌های تاب آوری، این است که می‌توانیم توانمندی افراد را ارتقاء دهیم به‌گونه‌ای که آن‌ها به احساس هویت و کارآمدی، توانایی تصمیم‌گیری، هدف‌گذاری و باور به آینده دست یابند و از این راه بتوانند نیازهای اولیه انسانی خود برای مهربانی، رابطه با دیگران، چالش، قدرت و معناداری را در شرایط طاقت‌فرسا به‌عنوان کانون توجه هرگونه مداخلات پیشگیرانه، آموزشی و رشد فردی قرار دهند.

واژه‌های کلیدی: تاب آوری، معیشت، مخاطرات طبیعی، روستاییان